

2025/1734

13.8.2025

SKLEP EVROPSKE CENTRALNE BANKE (EU) 2025/1734

z dne 31. julija 2025

**o zaščitnih ukrepih v zvezi z dostopom centralnih nasprotnih strank do Eurosistemovega posojila
čez noč v TARGET (ECB/2025/29)**

SVET EVROPSKE CENTRALNE BANKE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 127(2), prva in četrta alineja, in člena 127(5) Pogodbe,

ob upoštevanju Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter zlasti člena 3.1 in členov 17, 18 in 22 Statuta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s Smernico Evropske centralne banke (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) ⁽¹⁾ lahko nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro (v nadaljnjem besedilu: NCB euroobmočja), kot namensko možnost v kriznih razmerah zagotovijo centralnim nasprotnim strankam (CNS) posojilo čez noč (v nadaljnjem besedilu: posojilo za CNS). Te CNS morajo imeti sedež v euroobmočju in izpolnjevati zahteve, določene v Smernici (EU) 2022/912 (ECB/2022/8) (v nadaljnjem besedilu: primerne CNS). Če primerne CNS ob koncu dneva ne vrnejo posojila čez dan, lahko dostopijo do posojila za CNS tako, da se vanj samodejno pretvori nevrnjeno posojilo čez dan, ne da bi bilo treba Svet ECB zaprositi za predhodno odobritev.
- (2) V zvezi z eurom kot valuto centralne banke Eurosistema v razmerju do CNS skupaj izvajajo funkcijo centralne banke izdajateljice. Zaradi te funkcije se uvajajo zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za zagotavljanje finančne trdnosti in preudarnega upravljanja likvidnostnega tveganja, ki jih morajo primerne CNS izpolnjevati, ter metoda ocenjevanja, ali so te zahteve izpolnjene.
- (3) V zvezi s posojilom za CNS so potrebni so zaščitni ukrepi, s katerimi se zagotovi, da lahko do posojila za CNS dostopajo samo primerne CNS, ki so finančno trdne in imajo vzpostavljeno preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja. Preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja zagotavlja, da imajo primerne CNS vzpostavljene ustrezne kontrole likvidnostnega tveganja, tudi za krizne scenarije, po katerih se od primernih CNS ne pričakuje, da bodo uporabile posojilo za CNS ali – če je tak dostop na voljo CNS, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti kot kreditne institucije v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ – operacije denarne politike Eurosistema. Zaščitni ukrepi za zagotavljanje finančne trdnosti in preudarnega upravljanja likvidnostnega tveganja bi se morali uporabljati za vse primerne CNS, tudi za tiste, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti kot kreditne institucije v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013.
- (4) Centralne banke Eurosistema bi morale oceniti, ali primerne CNS izpolnjujejo zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za zagotavljanje finančne trdnosti in preudarnega upravljanja likvidnostnega tveganja, na način, usmerjen v prihodnost. Zato morajo primerne CNS te zahteve izpolnjevati stalno in ne sme biti dvoma o njihovem tekočem in prihodnjem izpolnjevanju. Izpolnjevanje regulativnih zahtev iz Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ v zvezi s kapitalom, kritjem, jamstvenim skladom, drugimi finančnimi viri in kontrolami likvidnostnega tveganja je nujen, vendar ne zadosten pogoj, da centralne banke Eurosistema ocenijo finančno trdnost in vzpostavitev preudarnega upravljanja likvidnostnega tveganja v zvezi z odobritvijo dostopa do posojila za CNS.

⁽¹⁾ Smernica Evropske centralne banke (EU) 2022/912 z dne 24. februarja 2022 o novi generaciji transevropskega sistema bruto poravnave v realnem času (TARGET) in razveljavitvi Smernice ECB/2012/27 (ECB/2022/8) (UL L 163, 17.6.2022, str. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2022/912/oj>).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

- (5) Za zagotovitev skladnosti z določbami tega sklepa je treba določiti pooblastila Sveta ECB za odločanje o diskrecijskih ukrepih v primerih, ko primerna CNS ne izpolnjuje zahtev v zvezi z zaščitnimi ukrepi za finančno trdnost in preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja. Določiti je treba tudi kazni, ki se uporabljajo v primerih, ko se CNS omeji dostop do posojila za CNS, CNS pa preseže omejeno raven dostopa, ali ko CNS uporabi posojilo za CNS in s tem krši zadevne zahteve v zvezi s kontrolami likvidnostnega tveganja. V zvezi s kaznimi bi morali upravljavci komponent sistema TARGET in funkcija centralne banke izdajateljice pri centralnih bankah Eurosistema med seboj ustrezno komunicirati, da se zagotovi skladnost z načelom *ne bis in idem*.
- (6) Zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za finančno trdnost in preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja, vključno s povezanimi diskrecijskimi ukrepi in veljavnimi kaznimi, bi se morale, kjer je to ustrezno, upoštevati v pogodbenih dogovorih, ki jih v zvezi s posojilom za CNS sklenejo primerne CNS in NCB euroobmočja.
- (7) Zaradi pravne varnosti bi bilo treba datum začetka uporabe tega sklepa uskladiti z datumom, ko se začnejo uporabljati spremembe Smernice (EU) 2022/912 (ECB/2022/8), ki se nanašajo na posojilo za CNS, to je 6. oktober 2025 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „centralna nasprotna stranka“ ali „CNS“ pomeni centralno nasprotno stranko, ki ima dovoljenje v skladu z Uredbo (EU) št. 648/2012;
- (2) „primerna CNS“ pomeni primerno CNS, kakor je opredeljena v členu 2, točka 26a, Smernice (EU) 2022/912 (ECB/2022/8);
- (3) „posojilo za CNS“ pomeni posojilo za CNS, kakor je opredeljeno v členu 2, točka 18a, Smernice (EU) 2022/912 (ECB/2022/8);
- (4) „NCB euroobmočja“ pomeni NCB euroobmočja, kakor je opredeljena v členu 2, točka 27, Smernice (EU) 2022/912 (ECB/2022/8);
- (5) „centralna banka Eurosistema“ pomeni Evropsko centralno banko (ECB) ali NCB euroobmočja;
- (6) „ureditev zasebnega financiranja“ pomeni ureditev financiranja, ki ni posojilo, ki je lahko dostopno prek NCB euroobmočja;
- (7) „zasebni ponudnik likvidnosti“ pomeni ponudnika likvidnosti, ki ni NCB euroobmočja.

Člen 2

Zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za finančno trdnost

1. Za zaščito finančne trdnosti primerne CNS stalno izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - (a) kapitalske zahteve v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 648/2012;
 - (b) zahteve po kritju v skladu s členom 41 Uredbe (EU) št. 648/2012;
 - (c) zahteve v zvezi s predhodno financiranimi finančnimi sredstvi v skladu s členoma 42 in 43 Uredbe (EU) št. 648/2012.

2. V primeru neizpolnitve obveznosti klirinškega člana CNS, kadar CNS izvaja postopek upravljanja v primeru neizpolnjevanja obveznosti v skladu s členoma 45 in 48 Uredbe (EU) št. 648/2012 ter posledično uporabi kritja, ki jih nakaže klirinški član, ki ni izpolnil obveznosti, in predhodno financirana finančna sredstva iz členov 42 in 43 Uredbe (EU) št. 648/2012, velja naslednje:

- (a) CNS mora imeti dovolj predhodno financiranih finančnih sredstev, kar vključuje kritja, ki jih nakaže klirinški član, ki ni izpolnil obveznosti, in predhodno financirana finančna sredstva, kakor je določeno v členih 42 in 43 Uredbe (EU) št. 648/2012, da lahko krije kreditne izgube, ki nastanejo zaradi postopka upravljanja v primeru neizpolnjevanja obveznosti;
- (b) centralne banke Eurosistema se lahko na podlagi ocenjevanja, izvedenega v skladu s členom 4, odločijo, da začasno opustijo zahtevo iz odstavka 1, točka (c), če CNS predloži verodostojen načrt za pravočasno obnovitev predhodno financiranih finančnih sredstev, kakor je določeno v členih 42 in 43 Uredbe (EU) št. 648/2012.

3. CNS, za katero se šteje, da propada ali bo verjetno propadla, kakor je določeno v členu 22 Uredbe (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, se ne šteje za finančno trdno.

Člen 3

Zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja

1. Za zaščito preudarnega upravljanja likvidnostnega tveganja v zvezi z eurom primerne CNS stalno izpolnjujejo naslednje zahteve:

- (a) vzpostavljene imajo kontrole likvidnostnega tveganja, s katerimi zagotovijo, da je dostop do posojila za CNS ali do operacij denarne politike Eurosistema, če je dostop do njih na voljo CNS, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti kot kreditne institucije v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013:
 - (i) zadnja možnost;
 - (ii) omejen na scenarije, ki so tako neugodni, da lahko predstavljajo znaten izziv za upravljanje likvidnosti CNS (krizni scenariji);
 - (iii) začasni vir financiranja na podlagi verodostojnega načrta za čimprejšnje povračilo zneska, uporabljenega v okviru posojila za CNS ali operacij denarne politike Eurosistema, če je dostop do njih na voljo CNS, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti kot kreditne institucije v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013;
 - (iv) ni namenjen izpolnjevanju plačilnih obveznosti v zvezi z valutami, ki niso euro;
- (b) izpolnjujejo zahteve v zvezi s kontrolami likvidnostnega tveganja v skladu s členom 44 Uredbe (EU) št. 648/2012.

2. V primeru neizpolnitve obveznosti klirinškega člana, kadar CNS izvaja postopek upravljanja v primeru neizpolnjevanja obveznosti v skladu s členoma 45 in 48 Uredbe (EU) št. 648/2012 ter posledično uporabi likvidna sredstva iz člena 44 Uredbe (EU) št. 648/2012, velja naslednje:

- (a) v zvezi z zahtevo iz odstavka 1, točka (a), se lahko ocenjevanje, ki se izvaja v skladu s členom 4, izvede po tem, ko CNS zaključi postopek upravljanja v primeru neizpolnjevanja obveznosti;
- (b) centralne banke Eurosistema se lahko na podlagi ocenjevanja, izvedenega v skladu s členom 4, odločijo, da začasno opustijo zahtevo iz odstavka 1, točka (b), če CNS predloži verodostojen načrt za pravočasno obnovitev likvidnih sredstev, kakor je določeno v členu 44 Uredbe (EU) št. 648/2012.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi uredb (EU) št. 1095/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2015/2365 ter direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 (UL L 22, 22.1.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj>).

3. Pri ocenjevanju, ali CNS izpolnjuje zahteve iz odstavka 1, točka (a), se lahko upošteva:
 - (a) likvidnostno tveganje zaradi prevelike odvisnosti od ene vrste ureditve zasebnega financiranja;
 - (b) likvidnostno tveganje zaradi prevelike odvisnosti od premalo zasebnih ponudnikov likvidnosti;
 - (c) likvidnostno tveganje zaradi majhnega števila zasebnih ponudnikov likvidnosti CNS, ki imajo dostop do operacij denarne politike Eurosistema.
4. V zvezi z odstavkom 1, točka (b), lahko centralne banke Eurosistema pri ocenjevanju, v kolikšni meri so ureditve zasebnega financiranja vnaprej urejene in zelo zanesljive, tudi v razmerah pretresov na trgu, upoštevajo:
 - (a) obseg in stopnjo skrbnega preverjanja ureditev zasebnega financiranja, ki ga opravlja CNS;
 - (b) celovitost in pogostost testiranja dostopa do ureditev zasebnega financiranja ter metodologijo in kontekst stresnih scenarijev, ki se uporabljata v ta namen;
 - (c) potrditev rezultatov testiranja, zlasti v zvezi z ocenjenimi zneski zagotavljanja likvidnosti na podlagi ureditev zasebnega financiranja.

Člen 4

Ocenjevanje zaščitnih ukrepov

1. Centralne banke Eurosistema vsako četrletje na način, usmerjen v prihodnost, ocenijo, ali primerne CNS izpolnjujejo zahteve v zvezi z zaščitnimi ukrepi za finančno trdnost in preudarno upravljanje likvidnostnega tveganja iz členov 2 in 3.
2. Če med četrletnimi ocenjevanji iz odstavka 1 nastopi dogodek, ki bi lahko vzbudil pomisleke v zvezi s finančno trdnostjo primerne CNS in njenim upravljanjem likvidnostnega tveganja, centralne banke Eurosistema izvedejo tudi občasna ocenjevanja, ali primerna CNS izpolnjuje zahteve v zvezi z finančno trdnostjo in preudarnim upravljanjem likvidnostnega tveganja iz členov 2 in 3, vključno z izrednim okrepljenim spremljanjem in na način, usmerjen v prihodnost.
3. Pri ocenjevanju iz odstavkov 1 in 2 se lahko upoštevajo naslednje informacije:
 - (a) kvantitativne informacije o kapitalu, kritju, jamstvenem skladu, drugih finančnih virih in kontrolah likvidnostnega tveganja, ki se poročajo v okviru Uredbe (EU) št. 648/2012;
 - (b) dodatne informacije o kapitalu, kritju, jamstvenem skladu, drugih finančnih virih in kontrolah likvidnostnega tveganja;
 - (c) informacije o elementih iz člena 3(1), točka (a), v zvezi s kontrolami likvidnostnega tveganja CNS, ki se nanašajo na stresne razmere;
 - (d) druge informacije, ki se štejejo za pomembne, zlasti če vzbujajo resne pomisleke o finančni trdnosti, preudarnem upravljanju likvidnostnega tveganja, splošnem okviru za upravljanje tveganj in upravljanju CNS.
4. Primerna CNS zagotovi informacije iz odstavka 3, če to zahteva zadevna NCB euroobmočja.

Člen 5

Diskrecijski ukrepi

1. Svet ECB lahko odloči, da iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja sprejme, revidira ali odpravi diskrecijske ukrepe v zvezi s posojilom za CNS. Te ukrepe uporabi zadevna NCB euroobmočja in vključujejo:
 - (a) zavrnitev finančnega premoženja, ki je mobilizirano kot zavarovanje za namene posojila za CNS, omejitev uporabe tega finančnega premoženja in uporabo dodatnih odbitkov pri vrednotenju zanj;
 - (b) omejitev ali začasno ali trajno onemogočenje dostopa do posojila za CNS, kakor je podrobneje opredeljeno v odstavkih 3 do 7.

2. Svet ECB zagotovi, da se ukrepi iz odstavka 1 sprejmejo sorazmerno in nediskriminatorno ter da so ustrezno utemeljeni.
3. Razen če Svet ECB odloči drugače, se CNS, ki ne izpolnjuje zahtev iz členov 2 in 3, dostop do posojila za CNS samodejno omeji iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja. Če se izpolnjevanje zahtev ne vzpostavi znova z ustreznimi in pravočasnimi ukrepi najpozneje v 16 tednih od dneva, ko se na podlagi ocenjevanja iz člena 4 ugotovi neizpolnjevanje zahtev iz členov 2 in 3, se centralni nasprotni stranki začasno onemogoči dostop do posojila za CNS iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja. Te ukrepe uporabi zadevna NCB euroobmočja.
4. Brez poseganja v ukrepe iz odstavka 3 se lahko iz razlogov skrbnega in varnega poslovanja dostop do posojila za CNS omeji ali začasno onemogoči primerni CNS, v zvezi s katero so informacije, potrebne za ocenjevanje iz člena 4, nepopolne ali niso dane na voljo centralnim bankam Eurosistema. Dostop se znova vzpostavi, ko so zadevne informacije na voljo centralnim bankam Eurosistema in ko se oceni, da CNS izpolnjuje zahteve iz členov 2 in 3.
5. Po omejitvi dostopa do posojila za CNS iz tega člena lahko zadevna primerna CNS ohrani omejeno raven dostopa do posojila za CNS. Razen če Svet ECB odloči drugače, je ta omejena raven dostopa enaka ravni uporabe posojila za CNS v času, ko centralne banke Eurosistema izvejo:
 - (a) v primeru iz odstavka 3, da primerna CNS ne izpolnjuje zahtev iz členov 2 in 3;
 - (b) v primeru iz odstavka 4, da informacije, potrebne za ocenjevanje iz člena 4, niso popolne ali na voljo.
6. V primeru začasnega onemogočenja dostopa do posojila za CNS iz tega člena je treba celotno morebitno stanje posojila nemudoma vrniti.
7. V primeru trajnega onemogočenja dostopa do posojila za CNS iz tega člena je treba celotno morebitno stanje posojila nemudoma vrniti, CNS, ki se ji tak dostop trajno onemogoči, pa takoj preneha biti primerna za dostop do posojila za CNS.

Člen 6

Kazni v zvezi z zaščitnimi in diskrecijskimi ukrepi

1. Razen če Svet ECB odloči drugače, zadevna NCB euroobmočja uporabi kazni v naslednjih primerih:
 - (a) če se CNS dostop do posojila za CNS omeji v skladu s členom 5 in CNS preseže omejeno raven dostopa, ali
 - (b) če CNS uporabi posojilo za CNS in s tem krši člen 3(1), točka (a).
2. Kazni iz odstavka 1 so v obliki kazenskih obrestnih mer, ki se izračunajo v skladu s:
 - (a) Prilogo I, del II, člen 12a(3), točka (a), k Smernici (EU) 2022/912 (ECB/2022/8), če se primer iz odstavka 1, točka (a) ali (b), zgodi prvič v katerem koli 12-mesečnem obdobju;
 - (b) Prilogo I, del II, člen 12a(3), točka (b), k Smernici (EU) 2022/912 (ECB/2022/8), če se primer iz odstavka 1, točka (a) ali (b), zgodi najmanj drugič v istem 12-mesečnem obdobju.
3. Kazenske obrestne mere iz odstavka 2 se uporabijo:
 - (a) v primeru iz odstavka 1, točka (a), za znesek, uporabljen v okviru posojila za CNS, ki presega omejeno raven dostopa, ki je določena kot dovoljena omejitev; ali
 - (b) v primeru iz odstavka 1, točka (b), za celotni znesek, uporabljen v okviru posojila za CNS.

*Člen 7***Izvajanje s pogodbenimi dogovori**

NCB euroobmočja sprejmejo potrebne ukrepe za izvajanje členov 2 do 6 v obliki pogodbenih dogovorov s primernimi CNS, kjer je to ustrezno, do datuma iz člena 8(2).

*Člen 8***Začetek veljavnosti**

1. Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se od 6. oktobra 2025.

V Frankfurtu na Majni, 31. julija 2025

Predsednica ECB
Christine LAGARDE
